

บัณฑิต ไทยอุดม. 2547. การวิเคราะห์ ต้นทุนต่อหน่วยศูนย์สุขภาพชุมชน ของเครือข่ายบริการ
สาธารณสุขด้านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ปีงบประมาณ 2546. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. |ISBN 974-659-151-7|
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ. ดร.ภัทร แสงไชยสุริยา, ผศ. ดร. วงศา เลหาศิริวงศ์

บทคัดย่อ

168179

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนการดำเนินการต่อหน่วยศูนย์สุขภาพชุมชนของ
เครือข่ายบริการสาธารณสุขด้านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ปีงบประมาณ 2546 ในมุมมองของผู้ให้บริการโดย
วิธีการทางบัญชี แบ่งหน่วยต้นทุนออกเป็น ต้นทุนรวมทางตรง และต้นทุนรวมทางอ้อม โดยจัดกลุ่มต้นทุน
ตามเกณฑ์กิจกรรม และศึกษาต้นทุนตามองค์ประกอบต้นทุน คือ ต้นทุนค่าแรง ต้นทุนค่าวัสดุ และต้นทุนลงทุน
ใช้รูปแบบวิจัยเชิงพรรณนา แบบภาคตัดขวาง กลุ่มตัวอย่างคือ ศูนย์สุขภาพชุมชนทั้งหมด 25 แห่ง เป็นศูนย์
สุขภาพชุมชนที่มีพยาบาลวิชาชีพ 16 แห่ง ไม่มีพยาบาลวิชาชีพ 9 แห่ง เก็บข้อมูลต้นทุน ตั้งแต่วันที่ 1
ตุลาคม 2545 - 30 กันยายน 2546 โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลต้นทุน

ผลการศึกษา พบว่า ต้นทุนรวมของศูนย์สุขภาพชุมชนที่มีพยาบาลวิชาชีพเฉลี่ยเท่ากับ 1,113,704.94
บาท โดยมีอัตราส่วนต้นทุนค่าแรง ต่อต้นทุนค่าวัสดุ ต่อต้นทุนลงทุน เท่ากับ 3 : 1.8 : 1 คิดเป็นร้อยละ 51.5
31.3 และ 17.1 ของต้นทุนรวมตามลำดับ ส่วนต้นทุนรวม ของศูนย์สุขภาพชุมชนที่ไม่มีพยาบาลวิชาชีพเฉลี่ย
เท่ากับ 851,845.38 บาท มีอัตราส่วนต้นทุนค่าแรง ต่อต้นทุนค่าวัสดุ ต่อต้นทุนลงทุนเท่ากับ 2.9 : 1.9 : 1
คิดเป็นร้อยละ 50.1 32.8 และ 17.1 ของต้นทุนรวมตามลำดับ ส่วนต้นทุนต่อหน่วยของการบริการ ประเภทที่
มีพยาบาลวิชาชีพ มีต้นทุนกิจกรรมงานรักษาพยาบาล งานอนามัยแม่และเด็ก งานวางแผนครอบครัว งานสร้าง
เสริมภูมิคุ้มกันโรค งานอนามัยโรงเรียน งานสุขศึกษา งานสาธารณสุขมูลฐาน และกิจกรรมนอกสำนักงาน เท่า
กับ 69 55 40 70 27 22 763 และ 335 บาท ตามลำดับ ส่วนประเภทที่ไม่มีพยาบาลวิชาชีพ เท่ากับ 62
83 40 72 43 46 551 และ 151 บาท ตามลำดับ สัดส่วนต้นทุนงานรักษาพยาบาล ต่องานส่งเสริมสุขภาพ
ของศูนย์สุขภาพชุมชนประเภทที่มีพยาบาลวิชาชีพเท่ากับ 49 : 51 ส่วนประเภทที่ไม่มีพยาบาลวิชาชีพเท่ากับ
53 : 47 กล่าวโดยสรุป ต้นทุนค่าแรง มีสัดส่วนสูงที่สุด เป็น 3 เท่า ของการลงทุน หรือ กว่าร้อยละ 50
ของต้นทุนรวม โดยเป็นต้นทุน งานรักษาพยาบาล ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับ งานส่งเสริมสุขภาพ

Bundit Thai-Udom. 2004. *Unit Cost Analysis of Primary Care Units of Dankhuntod Contracting Unit For Primary Care, Nakhon Ratchasima Province in Fiscal Year 2003*. Master of Public Health Program in Public Health Administration, Graduate School, Khon Khaen University. [ISBN 974-659-151-7]

Thesis Advisors : Asst. Prof. Dr. Pattara Sanchaisuriya,
Asst. Prof. Dr. Wongsu Laohasiriwong

ABSTRACT

168179

The purpose of this study was to determine total cost and unit cost of Primary Care Units [PCU] of Dankhuntod Contracting Unit for Primary Care [CUP], Nakhon Ratchasima Province in Fiscal Year 2003. The collected data were based on the health providers' viewpoint and cost accounting. Total cost was categorized into total direct cost and indirect cost. According to cost center activity criteria, three main costs were calculated namely labour cost (LC), material cost (MC) and capital cost (CC). Twenty-five PCU were investigated including 16 PCU with register nurse [RN] and 9 PCU without register nurse. Costs during 01.10.02 – 30.09.03 were collected using a self recording chart.

The results indicate that the average total cost of PCU with RN was 1,113,704.94 baht, and the ratio of the LC : MC : CC was 3 : 1.8 : 1 which (51.5%, 31.3% and 17.1% of total cost). While the PCU without RN was 851,845.38 baht, and the ratio of LC : MC : CC was 2.9 : 1.9 : 1 (50.1%, 32.8% and 17.1% respectively). The average cost per service of PCU with RN for curative care, maternal and child health, family planning, immunization, school health, health education, primary health care and out-reach program were 69, 55, 40, 70, 27, 22, 763 and 335 baht respectively. Whereas PCU without RN for curative care, maternal and child health, family planning, immunization, school health, health education, primary health care and out-reach were 62, 83, 40, 70, 43, 46, 551 and 151 baht respectively. The proportion of curative care : health promotion of PCU with RN was 49 : 51 and PCU without RN was 53 : 47. In conclusion, labour cost was as high as 3 times of capital cost or more than 50% of cost of PCU. In addition there were approximately equal costs between curative and health promotion activities.